

Koń w sztuce ludowej

Sprawozdanie z wystawy w Muzeum Okręgowym w Suwałkach

W dniach od 16 lutego do 10 kwietnia 2007 w Muzeum Okręgowym w Suwałkach można było obejrzeć wystawę etnograficzną *Koń w sztuce ludowej*. Już sam tytuł wystawy zdradzał kryjącą się za nim treść. Zbiory, w większości pochodzące z prywatnego Muzeum Sztuki Ludowej w Otrębusach założonego i prowadzonego przez profesora Mariana Pokropka, w bardzo ciekawy sposób ukazywały tytułowego konia. Nie zabrakło oczywiście eksponatów z działu etnografii muzeum goszczącego wystawę. Jeszcze do niedawna będący podstawą gospodarstwa koń doczekał się licznej reprezentacji w sztuce ludowej. Prezentowane na wystawie eksponaty to rzeźby w drewnie, płaskorzeźby, rzeźby ceramiczne, malarstwo na desce, płótnie, szkle a także wycinanka, wyroby ze słomy, wikliny i trawy, tkanina oraz pisanka z motywami końskimi. To również przeróżne większe i mniejsze zabawki w postaci karuzeli, małych drewnianych wozów i bryczek do ciągnięcia na sznurku oraz mały konik z kółkiem na patyku radośnie kwijący łbem.

Marian Pokropek podczas wernisazu, fot. K. Snarski

Sztuka i literatura odwołuje się do wizerunku konia w każdej jego najmniejszej aktywności. Koń jako siła pociągowa, jako najbliższa gospodarzowi zwierzyzna, wreszcie jako atrybut żołnierza, rycerza, ułana; czy koń – towarzysz wielu świętych, wśród których prym wiodą św. Jerzy, św. Marcin i św. Hubert. Wszystkie te motywy zaprezentowane były w salach muzeum.

Treść wystawy podzielona została według czterech grup tematycznych:

- konie w pracy i obrzędzie;
- konie w zabawce i zdobnictwie;
- konie w symbolice historyczno-patriotycznej;
- konie w symbolice religijnej.

Prace gospodarskie i obrzędowe prezentowane były przez malarstwo Tymoteusza Muški, Wiktora Chrzanowskiego, Weroniki Ratyny, Eugeniusza Brożka i innych. Zabawka i zdobnictwo to wycinanki Grażyny Gładkiej, litewskie koniki Kaziukowe, koniki na wózkach Włodzimierza Ciszka. Symbolika historyczno-patriotyczna bogato reprezentowana była rzeźbą przedstawiającą marszałka Józefa Piłsudskiego, Tadeusza Kościuszki, Króla Jana III Sobieskiego, autorstwa Władysława Sikory, Jana Wojtarowicza czy Bole-

śława Cieślika. Symbolika religijna natomiast to głównie przedstawienia św. Jerzego autorstwa Adama Zgadły i Bolesława Adamiaka. Doskonałym uzupełnieniem ekspozycji była wizja mitologicznego pegaza zaproponowana w rzeźbie Jana Bojko i w malarstwie Eugeniusza Bąka.

Wernisaz wystawy miał miejsce 16 lutego 2007 roku w budynku Muzeum Okręgowego w Suwałkach. Na tę uroczystość przybył prof. Marian Pokropek – komisarz wystawy ze swoim przyjacielem i towarzyszem wielu wypraw badawczych dr Tomaszem Strączkiem. Ze strony suwalskiego muzeum w prace nad wystawą włączyli się mgr Krzysztof Snarski – prowadzący Dział Etnografii oraz mgr Adam Zulpa – zastępca dyrektora i pierwszy magistrant profesora Pokropka.

Wystawa *Koń w sztuce ludowej* cieszyła się dużym zainteresowaniem nauczycieli i uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Wśród odwiedzających nie zabrakło także uczniów szkół ponad gimnazjalnych a także studentów kierunków pedagogicznych suwalskich szkół wyższych. Ogółem wystawę zwiedziło 2477 osób, z których część kilkakrotnie.

Święty Jerzy. Rzeźba Władysława Bąka